

bx

79944



Nota-archief Z.Z.W.

Reg. No. 118

Map. 8

Nota ~~117~~ 118
2 Overnemen
N O T A.

Rijkswaterstaats
Directie Waterstaatswerken
Post
8200 AF

DE HOOFDAFMETINGEN VAN DE TOEGANGSSLUIZEN VAN
DEN NOORDOOSTELIJKEN POLDER.

Tijdens het opstellen van de nota van ir. J.G. Schil-
huis van Januari 1934, betreffende de toegangssluisen
van den Noordoostelijken Polder, waarin overigens alle
principieele punten het ontwerp van die sluisen betref-
fende, ter sprake komen, waren uiteraard de definitieve
afmetingen nog niet bekend; voor zooveel noodig werd
met geschatte, voorloopige waarden gerekend.

In nota C zijn besproken die maten, welke door de
scheepvaartbelangen worden gevorderd. Het zijn de vol-
gende:

schutlengte	40,00 m
doorvaartwijdte	7,00 m
vaardiepte boven den drempel	2,50 m

Verder is nadien ook nagegaan, welke de laagste
polderpeilen zijn; waarop moet worden gerekend. Deze
zijn:

Ie afdeling	5,00 m - N.A.P.
IIe afdeling	6,30 m - N.A.P.

Hieromtrent zij naar mijn desbetreffende nota
van 12 April 1937 verwezen.

Nu moeten nog worden bepaald de hoogste te keeren
standen.

Voor het bovenhoofd zijn dat de hoogste standen,
welke; wat betreft de toegangssluis bij De Voorst, op

bX
19944

het kanaal Blokzijl - Kadoelen en wat de andere betreft, op het IJsselmeer kunnen voorkomen. De stand aan De Voorst hangt dus samen met den stand, waarbij de keersluis te Kadoelen wordt gesloten. De laatste is voorloopig vastgesteld op 0,80 m + N.A.P., terwijl het na sluiting van de keersluis mogelijk is, dat het kanaal nog verder wordt opgemalen bv. tot ongeveer 1,00 m + N.A.P.

Voor Urk en Lemmer worden als hoogste standen door ir. Thijsse opgegeven respectievelijk 1,60 m en 2,20 m + N.A.P.

Te De Voorst, Urk en Lemmer liggen de waterkeringen aan weerszijden van de sluisen op 1,80 m, 3,50 m en 3,50 m + N.A.P.

De mogelijkheid moet worden opgehouden den stand, waarbij de keersluis te Kadoelen zal worden gesloten, hooger te stellen, waardoor dus de op het kanaal voor de sluis bij De Voorst voorkomende standen overeenkomstig zullen worden verhoogd. Voorts is het gewenscht, zooveel mogelijk de kunstwerken gelijk te maken, zoodat het niet loont, rekening te houden met den lageren stand te Urk. In verband met een en ander wordt voorgesteld de bovenhoofden op te werken tot:

toegangssluis bij De Voorst	2,00 m + N.A.P.
bij Urk	3,00 m + N.A.P.
bij Lemmer	3,00 m + N.A.P.

en de deuren keerend te maken tot:

toegangssluis bij De Voorst	1,50 m + N.A.P.
bij Urk	2,50 m + N.A.P.
bij Lemmer	2,50 m + N.A.P.



In de nota van den Directeur-Generaal der Zuiderzeewerken, behoorende bij brief van 7 Maart 1931, no. 1100, aan den Minister van Waterstaat, is op blz. 66 vermeld, welke waterstanden bij doorbraak van den afsluitdijk kunnen worden verwacht. Deze bedragen voor Lemmer 2,20 m + N.A.P. en voor Urk 2,26 m + N.A.P. Ook in dit geval zijn dus de voorgestelde hoogten voldoende.

Hierna moge een opmerking volgen over den laagsten stand, waarmede moet worden gerekend.

Deze hangt samen met den laagsten stand op het IJsselmeer, welke gemiddeld 0,40 m - N.A.P. is. Bij zeer krachtigen oostenwind kan deze door afwaaling worden verminderd. Ik stel voor, rekening te houden met een stand van 0,60 m - N.A.P., welke zeker zelden zal voorkomen. In uitzonderingsgevallen is een lagere stand mogelijk; dit behoeft geen bezwaar te zijn, omdat de aangenomen vaardiepte van 2,50 m voor vrijwel alle in aanmerking komende schepen een ruime speling onder de kiel laat, die in zulke gevallen wat kan worden verminderd.

De hoogste standen, welke in het benedenhoofd moeten worden gekeerd, komen overeen met de voor iedere sluis vast te stellen schutpeilen, dus de peilen, bij overschrijding waarvan de doorvaart wordt gestaakt. Het is niet economisch het schutpeil zeer hoog te stellen of zelfs geen beperking in te voeren; anderszijds moet het schutpeil niet te vaak worden overschreden.

Het ligt voor de hand voor de sluis aan De Voorst

het schutpeil te stellen op 0,80 m + N.A.P. Wanneer deze stand wordt overschreden, moet de keersluis te Kadoelen worden gesloten en is de doorgaande vaart dus gestremd. De frequentie van overschrijding van dezen stand bedraagt ongeveer 4 uur per jaar. Ook wanneer om een of andere reden het sluitpeil wordt verhoogd, kan het schutpeil op 0,80 m + N.A.P. gehandhaafd blijven. Het aantal uren, waarin de vaart zal zijn gestremd, blijft dan toch binnen redelijke grenzen.

Het is nu aangewezen voor de sluisen te Urk en Lemmer een schutpeil te kiezen, waarvoor de frequentie van overschrijding eveneens ongeveer 4 uur per jaar is. De drie sluisen hebben vrijwel gelijke beteekenis; er is dus geen reden onderscheid te maken.

Het instellen van een nauwkeurige berekening overeenkomstig aan die welke is gemaakt voor de standen te Kadoelen, die met de standen aan De Voorst overeenkomen, is niet noodig. Uit de omstandigheid, dat de stand in het zwaartepunt van het "kleine" IJsselmeer, welke de genoemde frequentie heeft, 0,30 m + N.A.P. is; dat de afstanden van dat zwaartepunt tot, zoowel Lemmer als Urk, \pm 20 km bedragen, terwijl de afstand tot Kadoelen \pm 40 km is en dat voorts de gemiddelde diepte over de trajecten van het zwaartepunt naar Lemmer en Urk aanmerkelijk grooter is dan over het traject zwaartepunt - Kadoelen, terwijl de richtingen ten opzichte van de heerschende windrichting globaal even ongunstig zijn, kan met voldoende nauwkeurigheid worden afgeleid, dat de gezochte standen te Lemmer en Urk 0,50 m + N.A.P. zullen bedragen.

Een ligging van het benedenhoofd en van de kolk-

wanden op 0,50 m boven het schutpeil is, daar de hooge standen zeldzaam zijn, toelaatbaar. Ook voor de toegangssluzen van de Wieringermeer ligt het muurwerk 0,50 m boven het schutpeil; waardoor geen bezwaren zijn ontstaan.

Samenvattend kan dus worden vastgesteld, dat de volgende voornaamste maten moeten worden aangehouden:

	De Voorst.	Lemmer en Urk.
Schutlengte	40,00 m	
Doorvaartwijdte	7,00 m	
Maardiepte	2,50 m	
Hoogste waterstand bovenhoofd	1,50 m + N.A.P.	2,50 m + N.A.P.
Hoogte bovenhoofd	2,00 m + N.A.P.	3,00 m + N.A.P.
Laagste waterstand bovenhoofd		N.A.P.
Drempeldiepte bovenhoofd		N.A.P.
Schutpeil	0,80	0,50 m + N.A.P.
Hoogte benedenhoofd en kolkwanden	1,30 m	1,00 m + N.A.P.
Laagste stand polderwater	5,00 m - N.A.P.	6,30 m - N.A.P.
Drempeldiepte benedenhoofd	7,50 m - N.A.P.	8,80 m - N.A.P.



DE INGÉNIEUR BIJ DE ZUIDERZEEWERKEN,

J. L. van der Bont